

**Współtworzenie usług
w obszarze
mieszkalnictwa senioralnego
w Polsce**

Książka sfinansowana przez Komisję Europejską w ramach programu Horyzont 2020 ze środków projektu badawczego Co-creation of Service Innovation in Europe (CoSIE), realizowanego w latach 2017–2021.

Aldona Wiktorska-Święcka

Mariusz Dybał

Anna Janus

Anna Miśniakiewicz

Paweł Timler

**Współtworzenie usług
w obszarze
mieszkalnictwa senioralnego
w Polsce**

ProPoLab –
od marzeń do rzeczywistości

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2020

Recenzenci: prof. dr hab. inż Witold Kwaśnicki, Uniwersytet Wrocławski
dr hab. Marek Rymśza, Uniwersytet Warszawski

Redakcja i korekta: Dariusz Niezgoda
Projekt okładki: Katarzyna Juras

Copyright © 2020 by Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa
Copyright © 2020 by Uniwersytet Wrocławski
Copyright © 2020 by Authors

ISBN 978-83-66470-81-1
DOI: 10.7366/9788366470811

Wydanie publikacji zostało dofinansowane przez Wydział Nauk
Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego w ramach realizacji grantu
„770492 – CoSIE – H2020-SC6-CO-CREATION-2016-2017/H2020-SC6-
COCREATION-2017”

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Oboźna 1, 00-340 Warszawa
tel.: 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej w. 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze
Printed in Poland

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	7
ROZDZIAŁ 1	
Współtworzenie usług publicznych	13
1.1. Współtworzenie jako nowe podejście do usług publicznych – koncepcje i wyzwania	13
1.2. Współzarządzanie – partycypacja – współtworzenie	25
1.3. Współtworzenie lub koprodukcja usług publicznych.....	29
1.4. Współtworzenie jako innowacja społeczna i innowacja w sektorze publicznym	35
1.5. Współtworzenie: dylematy i ograniczenia.....	43
ROZDZIAŁ 2	
Uwarunkowania współtworzenia usług publicznych w ujęciu porównawczym	47
2.1. Współtworzenie usług publicznych w praktyce wybranych państw OECD	47
2.2. Współtworzenie usług publicznych w praktyce wybranych państw Unii Europejskiej	52
2.3. Koncepcje współtworzenia usług publicznych w Polsce.....	62
2.4. Prawno-instytucjonalne ramy współtworzenia usług publicznych w Polsce.....	67
2.5. Praktyczne uwarunkowania współtworzenia usług publicznych w Polsce.....	79
ROZDZIAŁ 3	
Współmieszkalnictwo senioralne: istota i praktyka	95
3.1. Współmieszkalnictwo: założenia koncepcji.....	95
3.2. Współmieszkalnictwo senioralne na świecie.....	104
3.3. Mieszkalnictwo senioralne w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem współmieszkalnictwa	112
3.4. Współmieszkalnictwo senioralne: w kierunku zrównoważonego rozwoju	116
3.5. Anna Frank Huis w Waddinxveen – niderlandzka inspiracja dla ProPoLab	119
ROZDZIAŁ 4	
Teoretyczne ramy interwencji: teoria zmiany dla ProPoLab	137
4.1. Metodologiczne ramy teorii zmiany.....	137
4.2. Kontekst i uwarunkowania zewnętrzne	144
4.3. Rezultat długoterminowy i rezultaty pośrednie.....	157
4.4. Założenia i ich uzasadnienia	160
4.5. Projektowane działania oraz zakładane efekty.....	164
4.6. Elementy zastane i logika interwencji.....	166

ROZDZIAŁ 5

Współtworzenie usług publicznych w praktyce

rozwoju lokalnego: propoLab jako studium przypadku	171
5.1. Istota ProPoLab jako studium przypadku współtworzenia usług publicznych	171
5.2. ProPoLab a ocena potrzeb na poziomie indywidualnym	174
5.3. Interesariusze ProPoLab.....	185
5.4. Etapy współtworzenia w ProPoLab	196
5.4.1. Współgenerowanie pomysłów (<i>co-ideas</i>)	198
5.4.2. Współprojektowanie rozwiązań (<i>co-design</i>)	204
5.4.3. Współzarządzanie procesem (<i>co-governance</i>) oraz współwdrażanie (<i>co-implementation</i>).....	209
5.4.4. Współpowszechnianie i komunikacja (<i>co-dissemination & co-communication</i>).....	216
5.4.5. Współewaluacja i wpływ (<i>co-evaluation & impact</i>).....	222

ROZDZIAŁ 6

Ewaluacyjny wymiar współtworzenia współmieszkalnictwa

senioralnego: ewaluacja procesowa dla ProPoLab	225
6.1. Metodologiczne ramy ewaluacji procesowej	225
6.2. Identyfikacja wymiarów ewaluacji	227
6.3. Pytania badawcze, metody i techniki ewaluacji	228
6.4. Źródła i kontekst interwencji.....	233
6.5. Plan i wdrażanie ewaluacji.....	236
6.6. Wyniki i rezultaty	252
6.6.1. SMS jako główny rezultat współtworzenia w ProPoLab	255
6.6.2. Wierność i ilość w ProPoLab.....	258
6.6.3. Pozostałe efekty i rezultaty	262

ZAMIAST PODSUMOWANIA

Dokąd zmierza współmieszkalnictwo senioralne w Polsce?	295
Bibliografia.....	309
Spis fotografii.....	328
Spis tabel.....	329
Spis wykresów, schematów i rycin	330
Noty o autorach.....	331